

Julius Randýsek:

Má práce pro republiku a činnost v

Národním revolučním výboru.

Úvodem zmíním se o některých skutečnostech a událostech, které měly vliv na moji pozdější činnost jak v ohledu národním, tak i národně-revolučním.

V r. 1914, na začátku I. světové války, bylo mi 11 let. Můj otec, učitel v Poličné u Valaš. Meziříčí, byl kulturním a osvětovým pracovníkem jakož i vedoucím činitelem Sokola. Za mobilisace byl označen „PV /politicky podezřelý/. Byl totiž nadšeným stoupencem prof. T. G. Masaryka, k jehož zvolení za poslance Valašska dal podnět. Na frontě po- byl pouze 24 hodin a přeběhl do Itálie. Odtamtud navázal styk s Česko-slovenskou národní radou v Paříži, s prof. T. G. Masarykem. /Viz literaturu čs. odboje a korespondenci otcovu/. Vrátil se jako důstojník čs. legií. Má četná vyznamenání.

Pro tuto otcovu činnost v zahraničí byla naše rodina persekvována a otec obžalován vídeňským vojenským soudem z velezrady. Proces byl rakousko-uherskými vojenskými úřady ponechán v klidu do konce války a teprve československým vojenským soudem zastaven.

Za převratu v říjnu 1918 provedli jsme s kolegy gymnasisty očistu města Valaš. Meziříčí od zrádných a německých živelů. S kol. Břeti-slavem Chrastinou jsme propustili politické vězně a zběhy z valašskomezi-říčské věznice. Vstoupil jsem ihned dobrovolně do čs. vojska a konal jsem strážní službu. /Viz potvrzení gymnasia ze dne 18. XI. 1918/.

V r. 1919 odjel jsem s otcem a s legiemi do Bratislavy, kam jsme se pak přestěhovali.

Po dokončení studií věnoval jsem se činnosti v rozhlase, do jehož služeb jsem vstoupil 1. prosince 1928.

V r. 1933 byl jsem přizván - již jako první amatér vy-silač OK3JR na Slovensku - k součinnosti s československou armádou a se státní bezpečnostní službou na Slovensku. Byly mi svěřovány zvláštní úkoly jak na Slovensku, tak i v Rakousku a později v Německu. Hlavní čin-nosti byly věci rázu zpravodajského a v Rakousku kromě toho paralysování činnosti pověstného zrádce Jehlicsky. Tuto činnost v Rakousku prováděl jsem po dohodě se státní bezpečnostní službou na Slovensku a s tehdejším našim vídeňským vyslancem Dr. Z. Fierlingrem. Ve víru politického boje antijehlicskovského jsem se ocitl hlavně po svém veřejném projevu ve Vídni v hotelu „Continental“ ku dni 28. října 1933. Tehdy jsem byl napaden, hlavně zahraničním iredentistickým tiskem, zvláště „Raňuskym Slovákem“. O této mé činnosti je dobře informován tehdejší vídeňský menšinový prac-ovník odb. uč. František Hlaváč, nyní ředitel v Praze.

Sub titulo kulturních styků s naší vídeňskou menšinou byly mi svěřovány úkoly stále složitější, jež vyvrcholily v kontrolní službě našich tamějších zpravodajů. Některé úseky této činnosti byly ne-bezpečné a riskantní. Zmínuji se jen namátkou o zbrojních podnicích v okolí Vídeňského Nového Města. O této mé činnosti je podrobně informováno Zemské vojenské velitelství v Bratislavě, pp. župan Moyš, gen. řed. Dr. Šourek a kol. Balada.

Vnitřně, t. j. na Slovensku, spolupracoval jsem s Kon-trolní službou radioelektrickou, jež při své práci na Slovensku, měla v

ville sídlo. Podařilo se nám docílití značných úspěchů. Šéf této služby na Slovensku kol. Ing. Vl. Lhotský - OK3LS - byl v r. 1942 popraven. Mimo rámec této služby odhalili jsme německého agenta, rozšiřujícího bacyly slintavky a kulhavky na Slovensku, dále mezinárodní tlupu podvodníků v Paříži, pracující na krátkých vlnách atd.

Kromě toho bylo mojí povinností všimati si politických událostí na Slovensku, resp. činnosti některých antirepublikánsky smýšlejících osob a referovati o ní na příslušných místech.

Posléze byla mi svěřena organizace protiletectké krátkovlnné a ultrakrátkovlnné spojovací služby. V r. 1937 byl mi naší společností svěřen rozhlasový mobilizační referát pro Slovensko a Podkarpatskou Rus. Byl jsem tehdy předsedou Československých Amatérů Vysilačů na Slovensku a P. Rusi.

O celé této činnosti, ~~mám~~ jež se vystupňovala zvláště od té doby, kdy jsem začal pracovat pod krycím jménem, mám řadu dokladů, zvláště pak ocenění panem ~~xxxx~~ arm. generálem J. Snejdárkem ze dne 2. 2. 1935, jakož i Zemským vojenským velitelstvím v Bratislavě čj. 88.734/Dův. 2. zprav. 1936 ze dne 9. září 1936 a konečně panem županem Moyšem ze dne 28. října 1938.

Můj kontakt s vojenskými úřady a se státní bezpečnostní službou /Dr. Šimek/ byl stále užší. Byl jsem zasvěcován do důvěrných, tajných a přísně tajných opatření a bylo mi uloženo, abych se věnoval bedlivému studiu politických poměrů a politických počínů opozičních /ludáckých/ politiků, jež zvláště od června 1938 směřovaly k rozbití republiky. Byl jsem pro tuto činnost volen proto, poněvadž jsem ovládal perfektně slovenčinu a to bylo Slovákům sympatické. A tak jsem se dovídal skutečností pro republiku velmi významné. Vydatně mi pomáhali při této činnosti kolegové Slováci Balda, Vrabc a Hurbanová, kteří byli oddaní republice. Ze jsem se v nich nezklamal, o tom svědčí okolnost, že Balada a ~~Mr~~ Vrabc byli partyzány a kol. Hurbanová vydatně pomáhala našim českým krajanům při ilegálním přechodu hranic.

Po 6. říjnu 1938 /Žilinská dohoda/ stala se má působnost na Slovensku velmi riskantní pro novou politickou konstelaci a setrval jsem tam pouze na výslovné přání našich a armádních vedoucích činitelů. Musel jsem důsledně provádět camouflážní činnost, o níž je informován p. plk. pol. pilot letec Jar. Skála.

Březen 1939.

3

V tomto měsíci události vyvrcholily. Tehdy přijel do Bratislavy Dr. Kareš ve zvláštním tajném poslání. Oznamil mi, že má plnou moc od vlády a že má jednat o řadě důležitých opatření, z nichž některá se týkají pouze mne /viz doklad - visitka Dra Kareše/. Měl také přijet p. ministr Ing. Eliáš. Byly vykonány přípravy pro udržení rozhlasu v našich rukou v kritické době od 10. do 15. března 1939. Byl jsem tehdy v nejužším kontaktu s p. zem. voj. vel. div. gen. Vojtou a který pak byl němcí popraven a s náčelníkem štábu. O těchto přípravách a událostech nelze se zmínovat podrobně. V nejkritičtější chvíli podařilo se mi trikem a smluvenými hesly převést pražský program přímo do vysílací stanice ve Feribách a vypnout z jakéhokoliv vysílání naši budovu, takže povstalci-autonomisté nemohli stanice použít. Toto vypnutí budovy z provozu jsme udrželi až do příjezdu slovenských vládních činitelů z Prahy, kteří pak zasahovali do událostí přímo z naší budovy. Byl jsem tenkrát tlumočnickem mezi slovenskou vládou a ústřední vládou, poněvadž její hlavní mluvčí nedoslýchal. Luza vnikla do naší budovy přes to, že jsem přivolal pomoc tanků a obrněné vozby a to proto, poněvadž jeden z důstojníků-Slováků řekl davu: „Nič sa nebojte, strielat sa nebude“. Od toho okamžiku byla věc ztracena. Byl jsem pak držen v budově delší dobu v šachu a když se mi podařilo vypořádat se, odebral jsem se ihned k div. gen. Vojtovi, který mi dal rozkaz, abych se připravil s několika muži na vyhození vysílací stanice ve Feribách do vzduchu - ovšem po schválení MNO. Tento úkol nebyl proveden, poněvadž se

tím jasně prokázalo, že němci kryli autonomistické povstání. Potvrdil mi to ministr K. Sidor, kterého v kritické noci navštívil Seyss-Inquart a slíbil mu pomoc v Petržalce připravených 18.000 německých vojáků, kterou prý Sidor odmítl. Jako další doklad, že věc byla němci připravena, uvádím tuto zajímavou událost: Den po vniknutí luzy do budovy našeho rozhlasu dostavil se ke mně Dr. Bezák z ministerstva vnitra a žádal mne, abych pátral po říšskoněmeckém pasu Antona Grafa von Inneburg und Knittenburg /zřejmě krycí jméno agenta/. Na dotaz, kde ho asi mám hledat, odpověděl Dr. Bezák: V hlasatelně. Bylo tedy jasné, že věci byly mezi ludáky a němci předem domluveny, což se pak potvrdilo řadou jiných událostí.

Březnové události z r. 1939 zpracuji dodatečně podrobněji a to ihned, jakmile budu mít po ruce všechny doklady.

Po tak zvaném osamostatnění Slovenska bylo mi jasné, že již déle na Slovensku nemohu zůstat a přestěhoval jsem se do Prahy.

Před odjezdem rozkouččil jsem se s kolegy delším projevem, v němž jsem hlavně vytyčil zásady slovanského bratrství. Skizzu projevu mám uschovánu. Na projev se jistě také pamatuje pí. Horáková. /Viz též fotografii/.

V Praze jsem trikem odevzdal zastaralé a vysilací stanice, ponechav si vysilací elektronky a důležitější součástky, měřicí přístroje, speciální krátkovlnný přijímač, který mám dodnes. Navázal jsem ihned spojení s oněmi činiteli, s nimiž jsem měl styk v Bratislavě /krycí jména Sindelář, Dlouhý, Černý a také s p. plk. Skálou/.

Červenec - srpen 1939.

V červenci 1939 odjel jsem do Bratislavy, kde jsem hodlal likvidovat své majetkové věci. Byl jsem na ulici před budovou rozhlasu přepaden čtyřmi revolvery ozbrojenými muži, kteří mne chtěli odvléci i s mým autem. Za přispění kolegů byl jsem sice vyproštěn státní policií, avšak touto pak z příkazu Tukova zatčen a vězněn. Z průběhu vyšetřování mi bylo zřejmé, že jsem byl sledován po 6. říjnu 1938 a že byly odposlouchávány mé rozhovory. Obžalobní spis obsahoval - pokud je mi známo - 7 stran a vyšetřování svědků trvalo asi 14 dní. Podařilo se mi však uchovat v tajnosti vše to, na čem měla zájem naše armáda a naše republika. Pomáhali mi kolegové prostřednictvím motáků, svědeckými výpověďmi a také intervencemi. Vyšetřující soudce, který byl mým kolegou ze studií a který mne v samovazbě navštívil, mi prozradil, že v tom případě, kdybych byl usvědčen, byl bych souzen podle zákona na ochranu republiky, platícího již pro Slovensko a byl by mi vyměřen trest 10 - 15 let vězení, pokud by z průběhu vyšetřování nevyplynuly ještě nepříznivější skutečnosti. Díky přesné souhře kolegů a mojí, byl jsem osvobozen, avšak ze Slovenska vypovězen.

O zatčení, vyšetřování a pobyte ve vězení připravuji delší pojednání.

R. 1940:

Navázal jsem opět styk se Slovenskem při nejrůznějších příležitostech /Balada, Ing. Chrobák, Babušek, Špánik atd./ Vyměňovali jsme si své zkušenosti z nových poměrů a pod nejrůznějšími záminkami jsme tento styk prohlubovali: Tak na př. hodlali jsme zavést výměnné koncerty České Filharmonie, zprávy o turistice, o zotavovnách atd.

Styk s armádními složkami zpravodajskými, pokud nebyly zatčeny, trval dále, taktéž se složkami bezpečnostní státní služby.

R. 1941:

Pomáhal jsem rozšiřovat ilegální letáky, ukryl jsem vysilací

elektronky, vyhlédl místo pro vysilací stanici a vytvořil buňku v rozhlase /Tůma, Žemlička/. Navázán styk s techniky. Zaveden zvláštní druh korespondence se Slovenskem /přímý mezi řádky i tajný - zvláštní poslové/. Navázán styk se Zemským úřadem /p. Eis/, který se dovídal o proponovaných prohlídkách Gestapa a varoval předem některé ohrožené osoby / na př. byl včas varován gen. řed. Dr. L. Šourek, který mohl včas provést příslušná opatření ve své vile v Řevnicích/. Pan Eis, s nímž jsem se znal z Bratislavy, padl při obraně Prahy na barikádách.

Navázal jsem též úzký kontakt s kol. Ing. Janouškem, který se mnou spolupracoval v kritických březnových dnech v Bratislavě.

Také s pí. E. Štěpánkovou-Hálkovou, členkou ND, navázán společenský styk.

R. 1942:

Koncem ledna 1942 navštívila mne pí. Elena Hálková-Štěpánková a tázala se mne, zda bych byl ochoten spolupracovat v tajné revoluční organizaci, při čemž zdůraznila, že je jí známo, že již pracuji, ale že se tentokrát jedná o zesílení aktivní činnosti jakož i o soustředění různých revolučních složek. Projevil jsem souhlas, ale vyhradil jsem si pouze, že si přeji pracovat pod krycím jménem. Nato mi pí. E. Hálková odpověděla, že to bude pánům sympatické a smluvila se mnou schůzku na rohu Slezské ulice u vodárny.

Zavedla mne do Slezské ul. čís. 93 do bytu pí. Jiráskové. V místnosti mne očekával pán, který mi byl představen jako odborník v podzemní revoluční práci a jako přímý účastník španělské revoluce; pracoval na počátku této války na západě a podařilo se mu dostat se na území naší republiky.

Onen pán mi vysvětlil zásady podzemní práce Národního revolučního výboru. Řekl mi, že jsem byl doporučen jako zcela spolehlivý a v jistých oborech zkušený podzemní pracovník a zdůraznil, že podzemní práce se musí omezit pouze na malý okruh spolupracovníků. Za každou osobu ručí dvě osoby a každá osoba má možnost připoutat k spolupráci - s předběžným schválením - další dvě osoby, zcela spolehlivé, za které musí ovšem převzít plné ručení. Ručení sahá až na mez smrti. V případě jakéhokoli porušení kázně v rámci podzemní práce čeká spolupracovníka NRV smrt, kterou provinilec musí přijat z rukou svých spolupracovníků. Kdyby event. do podzemní práce zasáhlo Gestapo, nesmí nikdo nic prozradit. O rodinné příslušníky bude v tomto případě postaráno. Po složení slibu do rukou onoho pána byl jsem pozván na další schůzku.

Na druhé schůzce, která se konala 18. 2. 1942, bylo mi uloženo, abych podrobně zjistil osobní poměry ve vysilacích stanicích Liblice, Strašnice, Mělník a kromě toho abych se podrobně informoval na technické poměry v těchto stanicích, zvláště pokud jde o zajišťovací a bezpečnostní opatření. Současně byl jsem požádán, abych někoho našel, kdo by mohl provádět opravy na padákem shozených vysilacích stanicích. Pozval mne pak na další schůzku za tři dny.

Na třetí schůzce se mnou hovořil o věcech politického rázu. Byla to tak poutavá ličení, že jsem dlouho o ně opíral při své podzemní práci. - Na této schůzce mi také odevzdal letáky a časopisy NRV s tím, abych je rozšiřoval, což se stalo. - Upoutalo mne také ličení snahy o sloučení podzemních složek, /V té době působila nesnáze složka zvaná „Nemo neboli „nemisti“/. V řadách NRV - podle sdělení onoho pána - byli také němci a to i z okruhu R. Heydricha. - Dále mi onen pán udělil souhlas, abych směl o speciálních technických otázkách jednat s kol. Ing. Janouškem. Byl jsem vyzván, abych přivedl na jednu z nejbližších schůzek, ovšem s tím, že za něho ručím.

Do další schůzky jsme se dostavili již s kol. Ing. Janouškem společně. Janoušek se zmínil na schůzce o poměrech ve vysílacích stanicích, pokud mu byly známy a uvedl, že by se mohl dostat do vysílače v Liblicích jako inženýr firmy Standard Electric. Čeští zaměstnanci poštovní správy neměli do této stanice přístupu. - Na této schůzce požádal jsem o souhlas, abych směl do NRV zapojit kolegu Ladislava Tůmu, pro případ, že by se se mnou něco stalo. Bylo to schváleno s opětným podotknutím, že ručím hlavou za jeho spolehlivost. Byl mi pak dán čas na zjištění poměrů ve vysílacích stanicích a další schůzka stanovena na dobu asi za 14 dní.

Na této schůzce podal jsem již přesný referát o poměrech v Liblicích, ve Strašnicích a na Mělníce. Při získávání informací mi vydatně pomáhal kol. Tůma, důstojník telegraf. vojska v zál. - Vedení NRV nejvíce zajímaly informace o Liblicích, zvláště pak o bezpečnostních opatřeních, o přívodu elektrického proudu a o tak zvané „zelené lince“, zařízení, které Němci chovali v přísné tajnosti. Toto zařízení automaticky avisovalo úchytky od normálního rozhlasového provozu. - Prodebatována otázka „hesla“ ve vysílání, t. j. jediné věty, jež by byla signálem pro povstání. - Při této příležitosti jsem se dozvěděl, že jest k dispozici asi 600 dokonale vyzbrojených mužů, kteří by v kritickou dobu převzali ochranu vysílací stanice. Také auta byla k dispozici. - Na této schůzce jsem poprvé rozvinul otázku rezervních vysílacích stanic, jež by připravil Ing. Janoušek. Návrh byl akceptován a uvítán. - Dále byla prodebatována otázka reholuce v naší rozhlasové budově, při čemž mi bylo naznačeno, abych se v akutním případě spojil s p. rež. Dismanem a Bezdíčkem a technikem „blondýnem“, starším pánem - domníval jsem se, že je to kol. Struna. - Referoval jsem o činnosti Ing. Janouška /opravy elektronek pro parašutisty/. Při této příležitosti jsem se dozvěděl, že nám západ posílal původně desanty s normálními jmény /nikoliv krycími/ a se seznamy adres, což mělo často za následek zatýkání našich lidí.

Na příští schůzce jsem podrobně nastínil plány pro zahájení činnosti rezervních vysílacích stanic a referoval jsem o poměrech v naší budově. Bylo mi důrazně doporučeno, abych si pro získávání jakýchkoliv informací pro NRV nasadil libovolnou masku. ~~Měl jsem~~ Neměl jsem propást žádnou příležitost pro získání zpráv a informací o každém „hnutí v rozhlase“, jak bylo zdůrazněno.

Na další schůzce dostal jsem opět letáky a časopisy, jakož i další pokyny. Byl mi doporučen kontakt s technikou /svěřil jsem tento úkol kol. Tůmovi/ a s některým hlasatelem aneb účinkujícím, který by byl v dané chvíli pronesl do mikrofónu smluvené heslo. Detail prodebatován. - Zdůrazněno, že nebude nouze o zbraně. Nastíněna celková činnost NRV, která se velmi příznivě rozvinula. Illegální časopisy byly tištěny mimo pražskou oblast v několika tisíci exemplářích. - Byl jsem pak pozván na další schůzku koncem května. Vedoucí NRV mi před odchodem prohlásil, že na minulé výborové schůzi ustředí byžlo usneseno oznámiti mi dešifrační klíč a řekl mi, že mi jej na příští schůzce odevzdá. - K této schůzce již nedošlo pro zavraždění Heydricha.

Bezprostředně po atentátu na Heydricha jsem se z novin ~~už~~ dozvěděl, že pí. Jirásková, v jejímž bytě jsme se scházeli, byla popravena. Také pán, s nímž jsem jednal, byl podle sdělení pí. E. Hálkové zatčen. Pí. Hálková mi na dotaz oznámila, že v další činnosti NRV bude pokračováno na příslušný pokyn. Přes to jsme s kol. Tůmou a Ing. Janouškem pokračovali v podzemní činnosti v intencích NRV. Hlavní naší snahou bylo zajistit vysílání tajných stanic pro případ, že by v daném okamžiku byly normální naše vysílací stanice vyřazeny z provozu.

Kromě toho jsem radil spolehlivým kolegům a přátelům, jak si mají počínati při poslechu na krátkých vlnách a informoval jsem je o odposlouchaných zprávách ze zahraničí. /Chmelíček, Horák, Kašková, Tůma, Kubín, Macháček, Dr. Hubáček, Procházka atd./

R. 1943:

Pokračují přípravy pro zajištění vysílání mimo rozhlas.

Udržuji nadále styk s pí. E. Hálkovou, která mne znovu upozornila, že po událostech poheydrichovských bylo usneseno pokračovat v podzemní práci v příhodném okamžiku.

Také s Ing. Janouškem udržován styk /s kol. Tůmou styk denní/ a získávány stále zprávy z rozhlasu i mimo rozhlas o důležitých opatřeních protektorátních činitelů.

Kol. Zámečník přivezl cenné informace ze Slovenska.

Pokus o odjezd na Slovensko, kde jsem hodlal zapojit amatéry vysilače do podzemního styku, ztroskotal, zato navázán přímý necensurovaný styk s kolegy ve Slovenském rozhlase.

Součástky pro vysilač a přijímače uloženy na novém místě.

Poněvadž pro bombardování vznikalo nebezpečí, že příjem na síťové přijímače bude event. znemožněn, zakoupeny a ze Slovenska propagovány speciální elektronky pro bateriový přijímač. Stavbu tohoto přijímače provedl kol. Kliment, s nímž jsem - na doporučení kol. Tůmy - projednal otázku rychlé stavby vysilače v případě potřeby. Kol. Kliment velmi dobře poradil ve věci získání vhodných součástek.

Perlustrování - s kol. Tůmou - někteří kolegové v rozhlase a provedena ideová „čistka“, t. j. roztržení na ty, na něž by bylo lze se v daném okamžiku spolehnout. Kol. Tůma získal cenné informace. Osvědčil se velmi dobře jako spojka, hlavně proto, poněvadž nebyl v nevýhodě „vedoucího“ činitele. Rád bych při této příležitosti zdůraznil., že kol. Tůma byl spolupracovníkem, který úkoly mu svěřené prováděl rád, bez postranních cílů, přesně a spolehlivě.

R. 1944:

Z okruhu prof. Tomsy se dovídám, že Gestapo bylo upozorněno na politické debaty v kursech němčiny a mezi obviněnými byl jsem i já. Prof. Tomsa tvrdil, že se mu podařilo věc urovnat. Věc byla tím závažnější, poněvadž Wiczonke od určité doby projevil nedůvěru a značně omezil ^(můj) pouvoir. Říkal to slovy, že musí vědět o všem, o každém detailu, ačkoliv bylo známo, že mu na detaily nestačí čas. - Poněvadž často dělal narážky politického rázu, provedl jsem - v souhlase s příkazem NRV - camouflage ještě důsledněji, kterou jsem stupnoval s pokračujícím politickým vývojem.

Neustále shromažďovány informace o poměrech v rozhlase a ve vysilacích stanicích, zvláště pak o telefonních spojích, vyústění kabelu, soukromých telefonních spojích a adresách vedoucích německých činitelů, také však o dislokaci zbraní v budově, zabezpečovacích opatřeních SS, o personálních poměrech SS /cizinci./ atd.

Poradami a přímou pomocí zvětšován stále okruh posluchačů na krátkých vlnách.

Sprostředkován styk našich zahraničních pracovníků s rodinami, resp. podány jim zprávy o jejich pobytu /kpt. Srp/, jejich rodiny podporovány zasláním balíčků, rozeslány balíčky, dopravené mně podzemím ze Slovenska /armádními auty/, napsána odvolání zatčených a odsouzených krajanů /Bambuch, Batrla/, intervenováno ve prospěch židovských zaměstnanců u Pracovního úřadu /Kabeláč/, aktivně podporováni Židé /Goreczka/, intervenováno ve prospěch nasazených zaměstnanců oddělení i mimo oddělení /Metelec, Linhart-Philips/, umístěna O. Skálová a aktivně podporována

po celou dobu zatčení resp. věznění otce plk. Skály, doporučeno zběhům z říše, aby přešli na Slovensko a dány jim příslušné adresy /Plánka poslán k sl. Hurbanové/, obstarány přijímače pro kolegy nasazené v říši /Jankovský, Ráž atd./ a pro ony kolegy, jež nebylo lze zachrániti před nasazením, obstarána „pro forma“ -práce u kol. Ing. Janouška /nabídnuto kol. Rážovi, Kousalovi, Vondráškovi, Koničkovi/.

Navázán styk s Benzol-Benzin-Verbandem, což mělo význam pro pohon Dieselova agregátu, potřebného pro náhradní výrobu elektr. proudu pro vysilací stanici, jakož i pro automobilový styk.

Zajištěn benzin, pneumatiky, akumulátor pro vlastní auto.

Navázán styk s vedoucími činiteli společnosti-Čechy.

V Poličné u Valaš. Meziříčí zanechán klíč pro event. radiotelegrafní spojení s rudou armádou u Augustina Kubína: Heslo resp. volací značka „OK“ plus dvě písmena věty „Poličná-okres Valašské Meziříčí - Země Morava“. Vysvětleny zásady radiotelegrafního spojení. Stanice volací použila by značky OKPO /PO-ličná/ a stanice volaná značky OKLI /poLičná/. August. Kubínovi přizpůsoben přijímač pro dokonalý poslech krátkých vln, což mělo význam potud, že týž projížděl na kole celým Valašskem /inkasant SME/ a tím okruh posluchačů krátkých vln značně rozšiřoval.

Po celý rok 1944 udržován podzemní styk se Slovenskem.

Schůzka se slovenskými činiteli na Portáši se neuskutečnila, poněvadž dopis, zasláný tajně, došel na místo určení pozdě.

Od Sl. Olgy Skálové zjištěny možnosti úplatnosti Gestapa, což by mělo význam pro politické vězně /agent Tschudke/, zvl. v Petschkové domě.

V říjnu zjištěno /režisér Pražský/, že jsem ^{němci} považován za ~~na~~ zcela nespolehlivého - v souvislosti s připravovanými reportážemi ze Slovenska. /Vyjádřil se tak ~~Rama~~ Pabel/. O tom mám přesný záznam.

R. 1945:

Konány další přípravy pro zajištění rozhlasového provozu pro ten případ, že by byly vyřazeny naše normální vysilací stanice z provozu. Sub titulo dárku pro syna připraven adaptor pro radiotelefonní vysílání k amatérské vysilací stanici.

V rozhlasové budově zajištěny všechny důležitější spisy oddělení finančního: bilance, konta, doklady o bankovních a PSP-disposicích, kopie gážových výplatních listin atd.

Navázán kontakt s NRV /pp. Disman a Soukup/.

S kolegy Tímou, Hrdličkou, Čermákem, Soukupem, Albrechtem, Kúsou, Ing. Kacafírkem, Váchou a Horákovou projednány otázky zajištění některých spisů a jiných opatření. Taktéž s Dr. Remešem a Dr. Morávkem tyto otázky projednány.

Navázán užší kontakt s technikou prostřednictvím kol. Tůmy a kol. Noska.

Navázán styk s Ministerstvem dopravy, které požádáno - prostřednictvím p. vrch. řed. R. Kottnauera - aby záměrně zpožďovalo poukazy příslušných kvot rozhlasových poplatků, jež by se včasným poukazem dostaly do rukou Němců.

Opatřeny učebnice azbuky pro kolegy /Tůma, Hrdlička, Horáková, Zemlička/.

Jednáno s Němci o výplatě dvouměsíční gáže předem. Jednání skončilo úspěchem a vzbudilo pozornost některých mimorozhlasových činitelů, kteří se na ně odvolávali /dotazy Dra Morávka/. Jako důvod uvedeno stěhování rodin na venkov pro opakující se bombardování.

Poukázány větší částky peněz do Brna a do Moravské Ostravy.

Ideově podchyceni všichni spolehliví zaměstnanci oddělení.

Prostřednictvím kol. Soukupa navázán nejužší kontakt s Národní radou. Podchyceny některé t. zv. „divoké“ revoluční složky.

Projednány otázky zajištění vysilacích lamp s kol. Ing. Janouškem, který elektronky dopravil na venkov.

Zajištěny 3 q nafty pro rezervní Dieselův agregát.

5. - 9. května 1945:

Bezprostředně před povstáním a po celou dobu povstání byl jsem již v nejužším styku se všemi členy našeho Národního výboru resp. prostřednictvím kol. Soukupa /a později také přímo/ s Národní radou.

V pátek 4. května o 21.30 hod. sešli jsme se s kol. Soukupem a Tůmou u vinohradské tržnice. Týž nás vyzval, abychom přišli do Balbínovy ulice druhého dne ráno o 6.00 hod. Sešel jsem se tam s pp. Dr. Remešem, rež. Dismanem, Heinzem, Krásou, později s kol. Pešice /zastupoval Tůmu/, Soukupem a Bezdičkem, dále s Dr. Morávkem.

Po dobu bojů o budovu byl jsem v budově společně s jinými kolegy. Hledali jsme s kol. Tůmou možnost uplatnění v budově anebo - poněvadž podle příkazů NRV bylo naší hlavní povinností postarati se o zajištění rezervních vysilacích stanic - možnost okamžitého styku se složkami mimo budovu /kol. Ing. Janoušek/. Při pokusu o vstup do chodby u velkého studia bylo po mně střeleno. Na chodbě v I. posch. u platové učtárny bylo po mně střeleno podruhé. SS-ákem jsem byl prohledán, zda nemám zbraně a vpuštěn do chodby rovnoběžné s Balbínovou ulicí s tím, abych se odebral ihned do chodby u osobního oddělení. Tam bylo po mně střeleno po třetí z chodby /schodiště/, vedoucího do Balbínovy ulice. Byl jsem pak svědkem snahy pp. Dra Morávka a Dra Remeše o kapitulaci Němců. Jednání však skončilo nezdarem a všichni - Češi i Němci - byli jsme donuceni, abychom se odebrali do krytu. Přitom bylo nutno vypáčit dvěře do krytu. Dr. Morávek umožnil nám telefonní styk s rodinou. Dostavil se kanálmistr města Prahy a navrhl, že nás vyvede kanálem, což bylo zamítnuto. Po delším pobytě v krytu byli jsme separováni od Němců, kteří byli ponecháni v krytu a my jsme se na příkaz p. kpt. Maiwalda odebrali do kotelny. Tam jsme byli systematicky informováni o průběhu bojů v budově /přihlásil se p. Čapka, který mne znal ze Slovenska a byl nedávno propuštěn z koncentračního tábora. Týž řekl, že se do budovy dostal již časně ráno s jinými kolegy, jak se vyjádřil „povstalci“/. Budovu jsem opustil o 19.30 hod. s kol. Hrdličkou a jeho paní.

Po příchodu domů jsem se ihned spojil s kol. Ing. Janouškem a projednal s ním bleskové zajištění provozu náhradních vysilačů. Věc byla poněkud komplikována tím, že ve Vysočanech se očekával německý pancéřový vlak a Janoušek se měl zúčastnit prací na jeho zneškodnění. Starost nám působil proud pro napájení vysilačů, protože jsme měli obavu, že elektrárna vypoví službu. Ing. Janoušek však již dříve vyjednal s Městskou elektrárnou, že v případě zastavení dodávky

Byl jsem dále ve styku s hlavním krytem, s policejním ředitelstvem a revíry, dále s p. Heinzem, kol. Tůmou a se svými kolegy a známými, od nichž jsem čerpal zprávy jednak pro Národní radu, jednak pro vojenské úřady.

Se souhlasem Národní rady zařídil jsem trvalý, nepřetržitý poslech osvobozeného vysilače v Plzni, zapisoval zprávy, jež tento vysilač hlásil a tlumočil jsem je jednak Národní radě prostřednictvím kol. Soukupa, jednak armádním činitelům přímo.

Vyhražuji kol. Soukupovi a všem ostatním činitelům s nimiž jsem byl ve stálém styku /poznámka jsem si všechna telefonní čísla/, aby tento můj stručný záznam ~~o~~ o činnosti od 5. do 9. května t. r. doplnili resp. porovnali se svými záznamy. Jenž tak bude lze sestavit přesný, chronologický sled všech událostí, pokynů, rozkazů, tlumočení vzkazů, přehled situačních zpráv atd.

Sobě pak vyhražuji rovněž doplnění tohoto nástinu činnosti v NRV ihned, jakmile shromáždím všechnen potřebný materiál, resp. získám další informace od všech spolupracovníků zde uvedených, s nimiž hodlám postupně provést rekapitulaci celé činnosti NRV, resp. úseku, v němž jsem pracoval.